

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
«ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет/інститут педагогічний

Кафедра теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПРОЄКТНО-ДОСЛІДНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Освітня програма: Дошкільна освіта за першим
(бакалаврським) рівнем

Спеціальність 012 Дошкільна освіта

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри

Протокол № 1 від “27” серпня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Проектно-дослідницька діяльність дітей дошкільного віку
Освітня програма	Дошкільна освіта за першим (бакалаврським) рівнем
Викладач (-і)	кандидат педагогічних наук, доцент Лазарович Надія Богданівна
Контактний телефон викладача	+38 (098)-95-198-82
Е-mail викладача	nadiia.lazarovych@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/
Консультації	Очні консультації за розкладом

2. Анотація

Дисципліна «Проектно-дослідницька діяльність дітей дошкільного віку» спрямована на підготовку здобувачів до безпосереднього та опосередкованого керівництва логіко-інтелектуальним розвитком дітей шляхом організації їх експериментально-дослідницької діяльності в природі з урахуванням типологічних та індивідуальних психологічних особливостей. Вивчається здобувачами на 3 курсі спеціальності 012 Дошкільна освіта.

3. Опис дисципліни

Мета курсу – підготовка висококваліфікованих спеціалістів дошкільного профілю: організаторів з дошкільної освіти та виховання, здатних на основі глибоких знань з основ природничих наук, психології, дошкільної педагогіки та фахових методик здійснювати роботу з організації та керівництва логіко- інтелектуальним розвитком дітей в процесі пізнання ними світу оточуючої природи.

Цілі курсу:

- підготовка майбутніх організаторів справи дошкільної освіти і виховання до безпосереднього та опосередкованого керівництва логіко-інтелектуальним розвитком дітей шляхом організації їх проектно-дослідницької діяльності в природі з урахуванням типологічних та індивідуальних психологічних особливостей;
- розвиток професійно-значущих якостей особистості майбутнього фахівця з дошкільної освіти: спостережливості, емпатії, оптимізму, наполегливості, готовності до прийняття і здійснення змін, толерантності тощо;
- формування активної творчої особистості, здатної до самостійного визначення і розв'язання професійних та інших життєвих завдань.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Компетентності

КС-2. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага).

КС-3. Здатність до розвитку допитливості, пізнавальної мотивації, пізнавальних дій у дітей раннього і дошкільного віку.

КС-4. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку первинних уявлень про предметне, природне, соціальне довкілля, властивості і відношення предметів; розвитку

самосвідомості («Я» дитини і його місце в довкіллі).

КС-8. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку навичок екологічно безпечної поведінки і діяльності в побуті, природі й довкіллі.

КС-9. Здатність до розвитку перцептивних, мнемічних процесів, різних форм мислення та свідомості в дітей раннього і дошкільного віку.

КС-15. Здатність до індивідуального і диференційованого розвитку дітей раннього і дошкільного віку з особливими освітнім и потребами відповідно до їхніх можливостей.

Програмні результати навчання

ПР-01. Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності.

ПР-02 Розуміти, описувати й аналізувати процеси розвитку, навчання та виховання дітей раннього і дошкільного віку використанням базових психологічних і педагогічних понять та категорій.

ПР-04 Розуміти і визначати особливості провідної – ігрової та інших видів діяльності дітей дошкільного віку, способи їх використання в розвитку, навчанні і вихованні дітей раннього і дошкільного віку.

ПР-06 Встановлювати зв'язок між педагогічними впливами та досягнутими дітьми результатами.

ПР-18 Володіти технологіями організації розвивального предметно-ігрового, природно-екологічного, пізнавального, мовленнєвого середовища в різних групах раннього і дошкільного віку.

ПР-19 Збирати та аналізувати дані про індивідуальний розвиток дитини.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни	
Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
VI	012 Дошкільна освіта	Третій	Вибірковий

Тематика навчальної дисципліни			
Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОЕКТНО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ			

Тема 1.1. Роль і місце проектно-дослідницької діяльності дітей в освітньому середовищі ЗДО.	2	2	10
Тема 1.2. Сучасні дослідження з проблем організації проектно-дослідницької діяльності дошкільників.	2	4	10
Тема 1.3. Принципи організації проектно-дослідницької діяльності дітей в ЗДО та сім'ї.	2	4	10
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. ЗМІСТ, ЗАВДАННЯ, ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ І МЕТОДИКИ КЕРІВНИЦТВА ПРОЕКТНО-ДОСЛІДНИЦЬКОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ДІТЕЙ			
Тема 2.1. Зміст, завдання проектно-дослідницької діяльності дітей. Зміст самостійної пошукової діяльності дітей.	2	2	10
Тема 2.2. Умови ефективної організації науково-дослідницької діяльності дітей.	2	4	10
Тема 2.3. Методи керівництва та форми організації роботи з проектно-дослідницької діяльності дітей в умовах суспільного і сімейного дошкільного виховання.	2	2	10
ЗАГ.:	12	18	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	З урахуванням Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Максимальна оцінка – 100 балів (вага оцінок за практичні заняття – 45 балів, за контроль самостійної роботи – 5 балів, за залік – 50 балів). Враховуються результати неформальної освіти – сертифіковані онлайн-курси на освітніх платформах Coursera, Prometheus, EdEra та інших (положення ПНУ про неформальну освіту).
Вимоги до письмових робіт	Самостійне виконання, власний аналіз та міркування. Письмові роботи виконуються у формі есе, презентацій, ментальних карт (на вибір) до кожного практичного заняття, поточні тестування в системі дистанційного навчання. Індивідуальне завдання у формі презентації. Здобувачі ВО виконують контрольну роботу у формі тестування, яке розміщене на сайті дистанційного навчання https://d-learn.pnu.edu.ua (для денної – на занятті, для заочної – за 10 днів до початку сесії)
Семінарські заняття	Робота на кожному практичному занятті складається з підготовки питань, запропонованих у плані заняття та виконання практичних завдань та завдань запропонованих для самостійної роботи. За умови успішно виконаного завдання в повному обсязі за одне заняття здобувач отримує макс. 100 б. Вага оцінки за всі практичні заняття –

	45 балів
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань, пройдене тестування
Підсумковий контроль	Форма контролю – залік, форма здачі – комбінована

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи. Виконуються з використання цифрових технологій та з посиланнями на джерела (з урахуванням вимог до виду роботи)

Академічна доброчесність. Загальні морально-етичні принципи, правила поведінки, академічну доброчесність учасників освітнього процесу Прикарпатського національного університету, регламентує низка нормативних документів, а саме: - Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (нова редакція). - Положення про запобігання академічному плагіату (нова редакція). - Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. - Лист МОН України “До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності”. Ознайомитися з переліченими положеннями та документами можна за адресою: <https://efund.pnu.edu.ua/>

Пропуски занять (відпрацювання). Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентують: - Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора №309 від 19.05.2023 р.) - Положення про порядок навчання здобувачів освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 3) (введено в дію наказом ректора №672 від 24.11.2022 р.) Ознайомитися з положеннями можна за адресою: <https://efund.pnu.edu.ua/>

Виконання завдання пізніше встановленого терміну. Несвоєчасне виконання завдань передбачає дотримання студентом усіх вимог щодо їх самостійного опрацювання - Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора №309 від 19.05.2023 р.) Ознайомитися із положенням можна за адресою: [Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти /](#)

Додаткові бали. Додаткові бали отримують студенти, які приймали активну участь у науково-дослідній роботі (конференції, студентські наукові гуртки та проблемні групи, підготовка публікацій тощо) за тематикою дисципліни.

Неформальна освіта. Враховуються результати неформальної освіти – сертифіковані онлайн-курси на освітніх платформах Coursera, Prometheus, EdEra. Можливість зарахування неформальної освіти регламентує «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 3) (введено в дію наказом ректора № 672 від 24.11.2022 р.)» Ознайомитися з положеннями можна за адресою: https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.33_2022-polozhennia-pro-vyznannia-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-osvity-v-prykarpatskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasylia-stefanyka.pdf

8. Рекомендована література

1. Базовий компонент дошкільної освіти (Державний Стандарт дошкільної освіти) <https://mon.gov.ua/ua/osvita/doshkilna-osvita/bazovij-komponent-doshkilnoyi-osviti/>

[osviti-v-ukrayini](#)

2. Іванова А. І. Методика організації пошуково-дослідницької діяльності в дитячому закладі. Київ : ТЦПІ, 2017. 55 с.
3. Крутий К., Стеценко І. STREAM-освіта: розвиваємо критичне мислення дошкільнят. Дошкільнє виховання. 2020. № 3. С. 3.
4. Лисенко Н.В. Еко-око: дошкільник пізнає світ природи: навчально-методичний посібник. Видавничий дім "Слово": 2015, с 352.
5. Мандруємо екологічною стежиною : дослідницько-експериментальна діяльність дітей дошкільного віку в природі / авт.-упоряд. : С. Ю Павлюк, Л. С. Русан, Г. І. Колосінська. Тернопіль : Мандрівець, 2016. 168 с.
6. Маричева О. Б. STREAM-освіта в дошкільному закладі. Система роботи зформування у дітей інженерного мислення. Навчально-методичний посібник, Вінниця: ММК, 2017. 47 с.
7. Програма розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкілля» https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/programy-rozvytku-ditey/Bilan_Programa_Ukrdoshkillja_2017.pdf
8. Урюпіна І. В. Пошуково-дослідницька діяльність дошкільників у природі / наук. кер. Г. М. Семашкіна. Херсон : ХДУ, 2021. 48 с
9. Шумей Т. І., Сергєєва І. Л. Маленькі дослідники. Палітра педагога. 2015. С. 15–18.
10. Якименко С. І. Формування світогляду у старших дошкільників та молодших школярів в освітньо-інтегрованому середовищі: теорія та практика : монографія. Київ: Видавничий дім «Слово», 2017. 640 с.

Викладач: кандидат педагогічних наук, доцент Лазарович Н.Б.